Pierwsza Ławka · Dyktanda z kluczem · klasa 4

Ó i u

dla nauczyciela

Jak przeprowadzić dyktando. Przeczytaj cały tekst w zwykłym tempie. Potem dyktuj zdaniami, każde zdanie najwyżej dwa razy, dzieląc dłuższe na fragmenty po 3–5 wyrazów i wyraźnie zaznaczając intonacją koniec zdania. Na koniec przeczytaj całość jeszcze raz – uczniowie sprawdzają zapis. Znaków interpunkcyjnych nie dyktuj (wyjątek: zestawy z interpunkcji na życzenie nauczyciela). Uczniowie, którzy potrzebują więcej czasu, mogą pisać wersję krótszą albo uzupełniankę.

Tekst dyktanda – wersja pełna

Jagodowa wyprawa

Hania i Staś spędzają wakacje u babci Róży w małej wsi pod lasem. Pewnego ranka babcia dała im dwa koszyki i poprosiła, żeby wrócili przed obiadem. Kruszek, ich wesoły piesek, biegł przodem po wąskiej dróżce. W lesie pachniało żywicą, na starym dębie stukał dzięcioł, a nad mchem latał żółty motyl. Dzieci szybko znalazły polanę pełną krzaczków z granatowymi owocami. Staś też zbierał jagody, ale co druga trafiała prosto do jego buzi. Hania zbierała starannie, więc wkrótce jej koszyk był pełny. Kruszek leżał obok i pilnował malutkiej miseczki z jagodami. W drodze powrotnej Staś zauważył na ścieżce rudą wiewiórkę. Kruszek zaszczekał, a wiewiórka natychmiast uciekła na wysoką sosnę. Babcia uśmiechnęła się na widok pełnych koszyków i upiekła jagodzianki. Wieczorem Staś mówił, że to najsmaczniejsza nagroda za cały dzień pracy. Od tej pory co rano pyta, kiedy babcia znowu zaplanuje wyprawę do lasu.

141 wyrazów, 13 zdań (wypowiedzeń).

Wersja krótsza

Jagodowa wyprawa

Hania i Staś spędzają wakacje u babci Róży w małej wsi pod lasem. Pewnego ranka babcia dała im dwa koszyki i poprosiła, żeby wrócili przed obiadem. Kruszek, ich wesoły piesek, biegł przodem po wąskiej dróżce. Dzieci szybko znalazły polanę pełną krzaczków z granatowymi owocami. Staś też zbierał jagody, ale co druga trafiała prosto do jego buzi. W drodze powrotnej Staś zauważył na ścieżce rudą wiewiórkę. Babcia uśmiechnęła się na widok pełnych koszyków i upiekła jagodzianki. Wieczorem Staś mówił, że to najsmaczniejsza nagroda za cały dzień pracy.

86 wyrazów, 8 zdań – te same zdania co w wersji pełnej, bez zdań uzupełniających.

Tekst autorski Pierwszej Ławki. Postacie i zdarzenia są fikcyjne.

Pierwsza Ławka · Dyktanda z kluczem · klasa 4

Ó i u

dla ucznia

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: .....

Ćwiczenie przygotowujące

Wykonaj polecenia przed dyktandem. Uzupełnij wyraz albo wybierz poprawny zapis, zapisz całość na linii i krótko uzasadnij pisownię (podaj wyraz pokrewny, inną formę albo nazwij zasadę).

1. st…ł (ó/u) – dopisz formę, w której słychać o

.....

2. n…żka (ó/u) – dopisz wyraz pokrewny z o

.....

3. dom…w (ó/u) – jaka to końcówka?

.....

4. …cho (ó/u) – gdzie stoi litera?

.....

5. mal…je (ó/u) – jakie to zakończenie?

.....

6. rys…nek (ó/u) – jaki to przyrostek?

.....

7. pocztówka czy pocztuwka? – wybierz i uzasadnij

.....

8. k…ra drzewa, w k…rze (o/ó) – uwaga, pułapka!

.....

Pierwsza Ławka · Dyktanda z kluczem · klasa 4

Ó i u

dla ucznia

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: .....

Uzupełnianka – Jagodowa wyprawa

W kratkę wpisz brakującą literę, litery albo końcówkę – możliwości podano pod kratką.

Hania i Staś spędzają wakacje u babci R[ ]ży w małej wsi pod lasem. (1 · ó/u) Pewnego ranka babcia dała im dwa koszyki i poprosiła, żeby wr[ ]cili przed obiadem. (2 · ó/u) Kruszek, ich wesoły piesek, biegł przodem po wąskiej dr[ ]żce. (3 · ó/u) W lesie pachniało żywicą, na starym dębie st[ ]kał dzięcioł, (4 · ó/u) a nad mchem latał ż[ ]łty motyl. (5 · ó/u) Dzieci szybko znalazły polanę pełną krzaczk[ ]w z granatowymi owocami. (6 · ó/u) Staś też zbierał jagody, ale co druga trafiała prosto do jego b[ ]zi. (7 · ó/u) Hania zbierała starannie, więc wkr[ ]tce jej koszyk był pełny. (8 · ó/u) Kruszek leżał obok i pilnował mal[ ]tkiej miseczki z jagodami. (9 · ó/u) W drodze powrotnej Staś zauważył na ścieżce r[ ]dą wiewi[ ]rkę. (10 · ó/u) (11 · ó/u) Kruszek zaszczekał, a wiewiórka natychmiast [ ]ciekła na wysoką sosnę. (12 · ó/u) Babcia [ ]śmiechnęła się na widok pełnych koszyk[ ]w i upiekła jagodzianki. (13 · ó/u) (14 · ó/u) Wieczorem Staś m[ ]wił, że to najsmaczniejsza nagroda za cały dzień pracy. (15 · ó/u) Od tej pory co rano pyta, kiedy babcia znowu zaplan[ ]je wyprawę do lasu. (16 · ó/u)

Luki: 16.

Pierwsza Ławka · Dyktanda z kluczem · klasa 4

Ó i u

dla nauczyciela

Klucz do dyktanda i uzupełnianki

Numeracja jak w uzupełniance; te same miejsca sprawdzamy w dyktandzie. Kolumna „Reguła" odsyła do tabeli zasad poniżej.

Nr	Wyraz / miejsce	Odpowiedź	Reguła
1	Róży	ó	o4
2	wrócili	ó	o1
3	dróżce	ó	o1
4	stukał	u	u5
5	żółty	ó	o4
6	krzaczków	ó	o2
7	buzi	u	u5
8	wkrótce	ó	o4
9	malutkiej	u	u4
10	rudą	u	u5
11	wiewiórkę	ó	o4
12	uciekła	u	u1
13	uśmiechnęła	u	u1
14	koszyków	ó	o2
15	mówił	ó	o1
16	zaplanuje	u	u3

Zasady pisowni użyte w zestawie

o4	ó niewymienne – pisownię trzeba zapamiętać i sprawdzić w słowniku (król, góra, ołówek)
o1	ó wymienia się na o, e lub a w innej formie albo w wyrazie pokrewnym (stół – stoły, wiózł – wieźć)
u5	u niewymienne – pisownię trzeba zapamiętać (chmura, burza, but)
o2	ó w końcówce -ów (kotów, domów)
u4	u w przyrostkach -unek, -uszek, -uszka, -utki, -uchny, -usieńki, -uteńki (rysunek, kłębuszek, malutki)
u1	u na początku wyrazu (wyjątki: ósmy, ów, ówczesny, ówdzie)
u3	u w zakończeniach czasowników -uje, -ujesz, -ujemy (maluje, pracujemy)

Klucz do ćwiczenia przygotowującego

1	stół – stoły
2	nóżka – noga
3	domów – końcówka -ów
4	ucho – u na początku wyrazu
5	maluje – zakończenie -uje
6	rysunek – przyrostek -unek

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Dyktanda – Ó i u, klasa 4: tekst dyktanda, wersja krótsza, uzupełnianka i klucz

Podgląd pokazał 4 z 5 stron. Pełna wersja: 5 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- wskazówki dla nauczyciela – jak dyktować i jak oceniać
- tekst dyktanda w wersji pełnej i krótszej (dla uczniów, którzy potrzebują więcej czasu)
- uzupełnianka z lukami (16 luk) do pracy samodzielnej lub jako kartkówka
- klucz z zaznaczonymi trudnościami ortograficznymi i zasadami pisowni. 5 stron A4: PDF do druku i DOCX do edycji.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/dyktanda-klasa-4-o-u